

Raadsinformatiebericht

Collegevergadering: 14 mei 2024

Zaaknummer : 1249027
Team : Infra en Projecten Heemstede
Portefeuillehouder : A.H.A. Grummel
Openbaarheid : Actief openbaar

Onderwerp

Raadsinformatiebericht: De aanwezigheid van lachgascilinders leidt tot een verhoging van de afvalstoffenheffing

- Ter informatie/update Toezeggingen/actielijst commissie of raad
 Beantwoording schriftelijke vragen Overige

Met dit bericht informeren wij u over de stand van zaken omtrent de aanwezigheid van lachgascilinders in ons restafval.

Aanleiding

In december 2023 hebben we u geïnformeerd over de problematiek van de aanwezigheid van lachgascilinders in ons restafval. Sinds begin 2023 valt lachgas onder de Opiumwet, daarmee geldt er in Nederland een lachgasverbod. Sindsdien belanden veel lachgascilinders bij het restafval en dit leidt tot ontploffingen in de (afval)verbrandingsovens, met een direct gevaar voor de medewerkers. Daarnaast leiden ontploffingen tot grote schade aan de verbrandingsovens, waardoor de gehele afvalbranche miljoenen euro's schade hebben geleden.

Onze afvalverwerker, het AEB, doet er alles aan om de schade zoveel mogelijk te beperken. Helaas ontploffen er nog altijd wekelijks gemiddeld 40 lachgascilinders in de (afval)verbrandingsovens met grote gevolgen voor de omgeving en potentieel voor de medewerkers. Sinds 18 december 2023 stelt het AEB andere acceptatievoorwaarden aan ons restafval. We hebben daarom de afgelopen periode hard gewerkt aan een oplossing om ons restafval te kunnen blijven aanbieden voor verbranding. De genomen maatregelen hebben consequenties voor de afvalstoffenheffing en daarmee ook voor de inwoners van Heemstede. In dit bericht leest u wat we de afgelopen periode hebben gedaan om de risico's en de kosten zoveel mogelijk te beperken.

Regionale samenwerking tussen gemeenten en de afvalinzamelaar Meerlanden

Samen met de gemeenten die zijn aangesloten bij Meerlanden en Meerlanden hebben we de afgelopen periode veelvuldig overleg gepleegd over de te nemen stappen en acties om de continuïteit van het verwerken en verbranden van ons restafval te kunnen blijven waarborgen.

Meerlanden heeft op haar eigen terrein in Rijsenhout een sorteermethode uitgewerkt voor het restafval; middels een magneetkop en een kraan wordt het restafval eerst voorgesorteerd en op deze manier vrijgemaakt van lachgascilinders.

Het AEB heeft deze methode gedoogd, maar niet erkend omdat het geen 100% garantie biedt dat het afval daadwerkelijk vrij is van lachgascilinders. Zij hebben het alleen toegestaan onder de voorwaarde dat het afval steekproefsgewijs wordt onderzocht op de aanwezigheid van lachgascilinders en bij constatering het afval niet langer meer wordt toegelaten. Het AEB heeft de methode met een shredder benoemd als 'de' enige geaccepteerde methode omdat deze 100% garantie biedt. Dit is een relatief dure methode.

De aangesloten gemeenten bij Meerlanden hebben in overleg gekozen voor de goedkoopste tijdelijke oplossing (de kraan met magneetkop) en hebben daarmee het risico geaccepteerd. Het AEB heeft in week 17 (8 t/m 14 april) tijdens een steekproef lachgascilinders aangetroffen en daarom hebben zij onze afvalstroom vanaf 11 april 2024 definitief gesloten. Dit geldt voor de gemeenten Bloemendaal, Diemen, Haarlemmermeer en Heemstede. Daarom brengen we ons restafval vanaf heden eerst naar een andere locatie. Op deze locatie gaat het restafval door de shredder, zodat het restafval alsnog wordt geaccepteerd door het AEB.

Vanwege de beperkte hoeveelheid shredderlocaties zijn we aangewezen op een locatie van Renewi. Hier kunnen we voorlopig ons restafval aanbieden totdat we een definitieve locatie hebben gevonden. Helaas is deze methode duurder en daarmee ook nadeliger voor de kosten van de verwerking van ons restafval.

Terugkoppeling Staatsecretaris van Infrastructuur en Waterstaat

Naast de concrete acties van Meerlanden is er flink gelobbyd om de kosten voor de genomen maatregelen neer te leggen bij het Rijk. Sinds april 2023 zijn de Koninklijke Vereniging Afval – en Reinigingsdiensten (NVRD), de Vereniging van Afvalbedrijven (VA) en de ministeries Justitie en Veiligheid (JenV) en Infrastructuur en Waterstaat (IenW) hierover in gesprek. In een reactie op deze overleggen heeft het kabinet laten weten €450.000,- beschikbaar te stellen voor een ketenpilot om onderzoek te doen naar onder andere de detectie van lachgascilinders in het afval aan de hand van innovatieve technieken. Helaas volgt er geen compensatie voor de kosten die gemeenten individueel maken. De volledige reactie van het ministerie/kabinet vindt u in de bijlage.

Verhoging afvalstoffenheffing

De aanwezigheid van lachgascilinders in het restafval is een ontwikkeling die naar verwachting niet op korte termijn zal wijzigen. We weten dat de afvalstoffenheffing hierdoor structureel stijgt, maar de hoogte hangt af van vele variabelen. Een eerste grove inschatting, op basis van gegevens van het afgelopen jaar, is dat de afvalstoffenheffing stijgt met gemiddeld €20,00 per huishouden. Het bedrag is slechts een indicatie om de ernst van deze problematiek inzichtelijk te maken. Bij de behandeling van de begroting voor 2025 leggen we het effect op de afvalstoffenheffing voor en in december worden de tarieven vastgesteld in de verordening Afvalstoffenheffing.

Vervolgstappen VNG motie

Meerlanden onderzoekt op dit moment de mogelijkheden voor een alternatieve locatie om de kosten te drukken. Daarnaast blijven we de lobby ondersteunen.

Bijlage

Reactie Staatsecretaris van Infrastructuur en Waterstaat – 16 april 2024

